

Nr 152.

Ankom till riksdagens kansli den 10 maj 1940 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överskridande av viss delpost i den för länsstyrelserna fastställda avlöningsstaten för budgetåret 1939/40.

(3:e avd.)

I propositionen nr 223 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden den 19 april 1940, föreslagit riksdagen medgiva, att den i avlöningsstaten för länsstyrelserna under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. må för budgetåret 1939/40 överskridas med högst 500,000 kronor.

Den 2 juni 1939 fastställde Kungl. Maj:t avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40. Staten upptager bland annat en anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal å 1,720,000 kronor, bestående av en delpost till grundavlöningar m. m. å 1,570,000 kronor och en delpost till avlöningsförhöjningar m. m. å förslagsvis 150,000 kronor.

I anledning av krisläget medgav Kungl. Maj:t den 1 september 1939, att länsstyrelse under förstärkt försvarsberedskap finge anställa erforderligt antal extra tjänstemän, därest länsstyrelsen åliggande uppgifter med avseende å den administrativa försvarsberedskapen och därmed sammanhängande frågor icke kunde med de hos länsstyrelsen stadigvarande anställda tjänstemännen medhinnas. Samtidigt förklarade sig Kungl. Maj:t vilja framdeles meddela beslut om sättet för täckande av utgifter, som förorsakades av nämnda personalförstärkning. Tills vidare skulle dessa utgifter redovisas under särskild rubrik under vederbörande anslag och anslagspost. Närmare bestämmelser härom hava sedermera intagits i en den 27 oktober 1939 utfärdad kungörelse (nr 777).

Enligt av länsstyrelserna lämnade uppgifter hava med bortseende från den extra personalen men med inräknande av utbetald övertidsersättning för avlöning av den icke-ordinarie personalen från delposten till grundavlöningar m. m. under tiden 1 juli 1939—31 januari 1940 utanordnats sammanlagt i runt tal 968,000 kronor, varav 540,000 kronor komma på landskanslierna och 428,000 kronor på landskontoren. Det av rådande förhållanden påkallade anställandet av extra personal vid länsstyrelserna har under samma tidsperiod medfört en ytterligare total utgift av omkring 202,200 kronor. Detta

belopp fördelar sig med 172,800 kronor på landskanslierna och med 29,400 kronor på landskontoren.

Vidare hava länsstyrelserna beräknat kostnaderna för avlöning och övertidsersättning åt stadigvarande anställd icke-ordinarie personal under tiden 1 februari—30 juni 1940 till sammanlagt omkring 754,000 kronor, fördelat med 417,400 kronor på landskanslierna och 336,600 kronor på landskontoren.

Departementschefen har för egen del anfört:

De alltsedan sensommaren 1939 rådande krisförhållandena hava i vårt land på olika områden nödvändiggjort beredskapsåtgärder från det allmännas sida, för vilkas verkställighet eller kontroll länsstyrelserna i stor utsträckning tagits i anspråk. Men även länsstyrelsernas mera ordinära arbetsuppgifter hava av samma anledning i allmänhet avsevärt ökat i omfattning.

Det är under sådana omständigheter naturligt, att behovet av en förstärkning av arbetskrafterna hos länsstyrelserna redan på ett tidigt stadium gjorde sig starkt gällande. Såsom nämnts har Kungl. Maj:t även medgivit länsstyrelserna att för bemästrande av den genom krisen ökade arbetsbördan anställa erforderligt antal extra tjänstemän. Inom samtliga länsstyrelser har därjämte i växlande omfattning övertidsarbete anordnats, varigenom anställandet av extra tjänstemän delvis undvikits.

Kostnaderna för avlöning av den stadigvarande icke-ordinarie personalen hava såsom nämnts intill den 1 februari 1940 uppgått till 968,000 kronor, varav närmare 73,000 kronor utbetalats såsom ersättning för övertidsarbete. Den extra personalens avlöning har samtidigt dragit en kostnad av något över 202,000 kronor. Sammanlagda utgifterna under berörda del av budgetåret hava sålunda uppgått till (968,000 + 202,000) 1,170,000 kronor.

Mot länsstyrelsernas beräkningar i fråga om medelsbehovet till grundavlöningar m. m. åt den mera fast anställda icke-ordinarie personalen för tiden 1 februari—30 juni 1940 synes någon erian i stort sett ej vara att göra. För ändamålet bör sålunda beräknas ett belopp av i runt tal 750,000 kronor. Vad den extra personalen beträffar medgiver den ovissa utvecklingen icke några säkra hållpunkter för bedömande av medelsbehovet under samma tidrymd. Under förutsättning att denna personal intill budgetårets slut blir erforderlig i ungefärligen hittillsvarande omfattning, skulle avlöningskostnaderna kunna uppskattas till omkring 145,000 kronor.

Såsom jag nämnt hava utgifterna för de extra tjänstemännens avlöning tillsvidare redovisats under särskild rubrik under ifrågavarande anslag. Det kunde ifrågasättas, att dessa kostnader skulle täckas genom särskilt anslag samtidigt med att utgifterna å förskottsstaten upptagas till reglering. Jag förordar emellertid, att vid den förstärkning av grundavlöningsposten, som under alla förhållanden blir nödvändig för den stadigvarande personalens vidkommande, hänsyn jämväl tages till utgifterna till de extra tjänstemännen och att medel således i detta sammanhang åskas även för detta speciella ändamål. Då för innevarande budgetår delposten till grundavlöningar m. m. upptagits till 1,570,000 kronor, skulle posten med hänsyn till vad jag nu anfört behöva förstärkas med (1,170,000 + 750,000 + 145,000 — 1,570,000) 495,000 kronor eller, avrundat, 500,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet finner sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag. I samband härmed vill utskottet erinra om att utskottet i senare sammanhang kommer att till behandling upptaga motionsvis väckt fråga om utökning av arbetstiden för befattningshavare i statens tjänst.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för länsstyrelserna under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. må för budgetåret 1939/40 överskridas med högst 500,000 kronor.

Stockholm den 10 maj 1940.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling hava närvarit

från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Benestad, *Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Asplund*, *Nilsson* i Landeryd, *Andersson* i Fältenborg, *Ström* i Lidköping, *Heiding*, *Andersson* i Rixö, *Ekströmer* och *Bergman*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock*, *Eriksson* i Stockholm, *Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Ward*, *Lindberg* i Umeå, *Holmdahl*, *Andersson* i Södergård, *Åqvist*, *Hansson* i Rubbestad och *Mårtensson*.
